

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V pravi prejemni meseci . . . 1-80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno dolgo in praznično, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga: vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrsko 26.511, bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Naša zahvala junaški armadi, ki je rešila ob Soči našo domovino laške poplave, bodi: Vsi podpišimo takoj šesto vojno posojilo! Samo do 22 t. m. je še čas!

Avstrijska ministrska kriza.

Ljubljana, 20. junija 1917.

Včeraj predpoldne je izročil grof Clam-Martinic v smislu sklepa ministrskega sveta cesarju v posebni avdijenci, ki je trajala od 8. do 11. ure predpoldne, demisijsko celokupnega kabineta. Cesar si je področje pridržal. Vendar se zdi, da je dobil grof Clam-Martinic nalogo, vstopiti v dogovor s strankami, v prvi vrsti s Poljaki, in ustvariti tako razširjeno ministristvo, v katerem bi sedela dva Poljaka. Vsesedanj vladni aparat je na delu, da pridobi Poljake za nemško vladno večino pod dosedanjim kombiniranim Stürgkh-Clam-Martinic sistemom, kojemu hočejo dati samo novo obleko, ne pa novega jedra in duha. Nemci in vlada obljublajo sedaj Poljakom zlate gradove. Clam-Martinic se je posvetoval z načelnikom Poljskega kola dr. Lazarskim. Konzervativni člani Poljskega kola, ki se niso nikdar dobro počutili v opoziciji, so bili sprejeti včeraj od cesarja v avdijenci. Vlada je voljna izpolniti Poljakom naslednje želje: Vojaški c. kr. namestnik v Galiciji bi bil nadomeščen s civilnim. Uvedla bi se po možnosti civilna uprava, poljske nezmogljive uradniki bi bili nameščeni s poljskimi uradniki, dosedanj železniški minister Forstner, kateremu velja v prvi vrsti opozicija Poljakov, bi bil nadomeščen z drugim nemškim ministrom. In kar je glavno: vlada se je odločila, da uporabi pol milijarde za restavracijo po vojni poškodovanih krajev v Galiciji. Kriza še ni rešena. Pogajanja se nadaljujejo. Tudi v Poljskem kolu samem do zdaj še prišlo do nobene pozitivnega sklepa. Radikalno opozicijsko krilo »ludovcev« in »Vsepoljakov« je močno. In ludovci so razglasili, da ne reflektirajo na ministrske sedeže. Vendar dela nemško časopisje s prikritim in neprikritim veseljem že razpoloženje, kot bi bila ministrska kriza za Nemce in vlado že ugodno rešena in bi bila nemško-poljska vladna večina že zagotovljena. »Grazer Tagblatt« že kliče zmago: slavno, da so Čehi svojo bitko že izgubili.

Sicer pa, kolikokrat so se že skazali nemški listi slabe preroke, kolikokrat so že napovedovali uresničenje nemško-poljske vladne večine, nemških predpogojev itd. po načelu: »Der Wunsch ist der Vater des Gedankens«. In kolikokrat so se s svojimi prorokovanji prav pošteno blamirali. Zato je treba, da vse te vesti trezno in kritično presojamo. Eno pa je gotovo, da so politične razmere med Poljaki take, da, četudi bodo glasovali Poljaki hipno za državne potrebe, v narodnih stvarih ne bodo več drli čez drn in strn za Nemci. Danes, ko ne dajeta več smeri poljski politiki Krakov in Lvov, ampak Varšava, taka brezpogojna koalicija Poljakov z Nemci ni več mogoča.

Jugoslovanski klub in Česki svaz zasledujeta dogodke s paznim očesom. Zastopniki Jugoslovanskega kluba in Českega svaza so imeli včeraj, dne 19. t. m., ob dveh popoldne skupno posvetovanje. Na tem posvetovanju se je sklenilo enotno postopanje obeh klubov.

Nato so stopili zastopniki obeh klubov v dogovor s parlamentarno komisijo ukrajinskega kluba in z zastopnikom Unio Latina. Po kratkem posvetovanju sta se pridružila Ukrajinski klub in Unio Latina skupom Jugoslovanskega kluba in Českega svaza in se obvezala, da ne bosta podpirala nobene akcije, ki bi bila v prilog Clam-Martinicovi vladi. V znak opozicijskega stališča so imenovane skupine sklenile zahtevati, da prične danes proračunski odsek svoje delovanje in nadaljuje podrobno proračunsko debato. O teh posvetovanjih je bil izdan sledeč komunique: Pod predsedstvom poslanca Staneka so se sestali danes zastopniki Českega in Jugoslovanskega kluba ter parlamentarnih komisij ukrajinskega parlamentnega zastopstva in Unio Latine k skupnemu posvetovanju. Soglasno se je sklenilo, da je trdna volja imenovanih skupin, da se varuje delomnost parlamenta in da se zopet prične razprava v proračunskem odseku.

O tem sklepu je bilo obveščeno Poljsko kolo. Parlamentarna komisija kola je

nato sklenila stopiti sicer v dogovor z zborničnimi strankami, toda brez vsake obveznosti.

Tudi Nemci se posvetujejo in pridno mešetarijo za sedanjo Clam-Martinicevo vlado, ki uživa njihovo popolno zaupanje. Jasno je, da so koj padli nad Romune in Italijane, posebno pa proti zastopniku Unio latine, poslancu dr. Isopescu-Grecul, in hočejo delati tam razdor. Clam-Martinic se bo danes v svrhu snubitve z njimi posvetoval. In »Grazer Tagblatt« ve že povedati, da ni izključeno, da sestavi Clam-Martinic večino iz nemških nacionalcev, krščanskih socijalcev, Poljakov in celo Unio latine.

Toda »Grazer Tagblatt« ve že tudi povedati, da je nastopila nesigurnost celo v vrstah slovenskih zastopnikov. »Grazer Tagblatt« rabi izraz »kopfscheu«. Toda »Grazer Tagblatt« naj se nikakor ne razburja in naj bo le pomirjen, Slovenci in sploh Jugoslavi vedo jasno, kaj hočejo.

O stališču Čehov pa se je izjavil poslanec Maštalka zastopniku nekega dunajskega lista sledeče: »Čilja pogajanja, ki jih je začel ministrski predsednik grof Clam-Martinic, ne poznamo. Ne smatramo potrebno, da bi se silili v ospredje; do zdaj nismo dobili nobenega povabila in zato bomo čakali, s kakšnimi predlogi stopi pred nas vlada. Toda že danes lahko izjavim, da zblizanje Čehov do vlade in parlamenta brez rešitve vprašanja obsojenih poslancev in brez ustavitve političnih preganjanj, ki se še nadaljujejo, ni mogoče. Se le bodo rešena ta vprašanja, bomo lahko govorili o političnih zadevah spet dalje. O kakem vstopu čeških parlamentarcev v kabinet za sedaj ni niti misli. Treba bi bilo pred vsem vedeti, kaj vlada sploh namerava, na kak način bo vpoštevala moderne ideje, ki napolnjujejo danes cel svet. Če breznačelno životarenje vlade in za pridobitev parlamenta, da hipno ustreže vladi, za to nimamo nobene misli. Če obstoji načrt, ustvariti proti nam večino, se bomo vedeli Čehi prilagoditi temu vprašanju. Da ne bo vodila zveza med Nemci in Poljaki v seda-

njih razmerah k delozmožnosti parlamenta in vpostavitvi reda v državi, to je zame rešeno vprašanje.

Z Dunaja smo prejeli danes o položaju naslednje obvestilo:

Dunaj, 19. junija 1917.

Kriza še traja. Raznašajo se vse mogoče rešitve. Govori se o popolnem uradniškem ministristvu, kateremu naj bi načeloval Hussarek ali kak drugi, tudi o preustrojenem Martinicem ministristvu se govori, v katerem naj bi poleg nemških sedelo tudi nekaj slovenskih parlamentarcev, a izstopiti naj bi vsi oni ministri, ki so bili člani Stürgkhove vlade. Za zadnjo rešitev problema se baje ogrevajo posebno Poljaki. Eno pa je gotovo, da parlament ostane.

Parlamentarna cenzura.

Iz predmarčne dobe, ko je vladal v Avstriji vsemožečni Metternich, imamo precej zanimivih, za kulturnega zgodovinarja važnih dokumentov o načinu, kako se je takrat preskrbovalo prebivalstvo z dušno hrano. Francoski grof de La Garde pripoveduje v svojih memoarjih o dunajskem kongresu, da je šla vlada tako daleč, da ni prepovedala samo grajati vlade, ampak jo tudi hvaliti . . . Vlada naj bo nekaj nedotakljivega, nekaj nad ljudmi vzvišenega, in preprosto oko podložnika iz predmarčne dobe naj se ne obrača tako visoko!

Kaj vse je črtala cenzura v početku vojske, o tem bodo govorili še pozni rodovi. Razumemo sicer, da je v vojni časih vojaška potreba zahtevala diskrecije v gotovih ozirih, ampak vse kar je prav.

Parlamentarna cenzura je pa neka, drugega. Različni listi so dokazovali že obširno, pravno dovolj utemeljeno, da je parlamentarna cenzura krivična, tudi če se jo sodi po obstoječih paragrafi.

Vprašanje je samo, če je parlamentarna cenzura vsaj praktična, prikladna in

LISTEK.

Svetobor.

60

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.

(Dalje.)

»Ti veruješ v vsemožečnega Boga,« po-prime besedo vicedom, »ti veruješ v neumrjonoost človeške duše, veruj še v včlovečenega Boga in Zgodnja danica nama pokaže pot v raj.«

»Svarožič,« zine Ljutica, »so vsi včlovečeni bogovi.«

»A le eden Svarožič je včlovečeni Bog, vsi drugi so stvari, ki jih Vsemožečni po-kliče in odpokliče, včlovečeni in razčlovečeni. Od njegove milosti so vsi odvisni, včlovečeni Svarog nam je zapustil oporoko: »Brez mene ne morete ničesar storiti.«

»Torej tudi ne jutri sovraga pogaziti?«

»Tudi ne, Ljutica!«

»Verujem v včlovečenega Svaroga, Svetobor! Pomoli k svoji Danici, da sem de-ležna njene milosti.«

»Krst želja ti je podeljen, Ljutica! Mo-liva skupaj k Danici!«

V stolpu Krnskega gradu se je videlo na zahodu na Perunov vrh, koder je še kipev in nebo paganski tempelj. Ali danica je vshajala na vshodu, izza gora Gospe svete. Svetobor in Ljutica sta klečala in zrla skozi lino čez gosposveško polje. Njemu so pogledi uhajali k Gospej sveti, nji pa na nebo k večerni danici, ki je ža-rela v daljavi . . .

Milost božja je rosila solzne oči in srci sta se topili v živi veri do včlovečenega Boga.

Drugi dan je bilo nebo jasno. Ravnino je pokrivala snežena odeja. Žarki spomladnega solnca so se uprli v belo potrošena drevesa in topili snežinke na vejah. Vse gosposveško polje je bilo prehojeno že na vse zgodaj in videle so se same človeške stopinje po belem snegu. Klicarji so trobili na rogove in delali red, seli so prihajali od tabora do tabora in prinašali poročila svojim poveljnikom.

Sredi polja pod stoletno lipo so na-pravili ograjen prostor, so ga posušili in posuli z belim peskom. Dva šatora sta stala ob konceh, na okrog pa so se zbi-rali vojniki, preskrbevši odlični prostor za viteško gospodo.

Klicar zatrobi, izpod hrvaškega ša-tora se pokaše orjaški Magarović. Globoke sledi so se poznale v pesku od nje-govih medvedjih stopal, široke bele hlače so rahljale ob njegovih stegnih in z biseri okovan pas se je tesno oprijemal njegovih ledij. Medenast oklep se je svital ob soln-čnih žarkih in njegove orjaške roke so mahale v zraku. Na tleh sta ležali dve vrvi.

Utihnili so glasovi, ko se je Magaro-vič pokazal pred šotorom. Ponosno se je ozrl na okrog in zaklical z močnim glasom, kakor bi zadonel veliki zvon:

»Hej, Korotanče, Magarović te čaka!«
»Hej, Dalmatinče, le dobro se od-dahni, ker potlej ne boš utegnil hoditi po sapo,« se začuje tenak glas iz nasprotnega šatora.

»Le priporoči se še vsem svetcem, ker pozneje jih ne boš več klical na po-moč.«

»Ravno do zdaj jih nisem, odslej jih pa bom klicala.«

»Vraga, kaj si ženska, da govoriš po ženski.«

Izpod šatora pokuka Ljutica. Med množico se začuje mrmranje in obenem za-čudenje.

»Le poglej me dobro, da se ne zmo-tiš, širokohlaničnik!« zakliče Ljutica.

»Tristo medvedovih kož, da si žen-skega spola!«

Ali Ljutica ni več odgovarjala. Mirno se bliža Magaroviću in ga pograbi za rame. Hrvat spozna, da nasprotnik ne pozna šale, in brž pograbi Ljutico za lehti. Stisnil je, da je dekle skoro zavpilo. Ali tudi ribičeva hči podvoji svojo moč in stisne tolsti rami, da so se prsti zakopali v meso. Magarović ni mogel objeti s pestmi Ljuti-cinih lehti. Zato je tem trdneje stiskal, da je z zobmi škripal, hoteč s stiskanjem ugnati nasprotnico. Ali Ljutica se je držala nepremično in potisnila Hrvata do šatora. Toda tudi ta je pritiskal na lehti in odri-val sobojevnico.

Klicarji so stali zvrstoma proti gradu in proti Gospej sveti ter sproti donášali poročila velikašem.

»Odmor!« zakličejo klicarji in borilca odnehata.

Magarović je imel sapo, Ljutica skoro nič. Le Hrvatovi prsti so se globoko zajeli v meso.

»Hej, Magarović!« zakliče borka, ko se je poglelo vpitje množice. Spet se spo-

primeta. Zdaj jo je Hrvat prijel za rami, ona njega za lehti. Minilo je pol ure, a zmaga se ni obrnila na nobeno stran.

»Odmor!« zakličejo spet klicarji.

Borilca sedeta na bližnji klopici. Mi-nila ju je volja, da bi se sporekla z bese-dami. Misli sta vsak svojo, ko je mno-žica ploskala: Hrvatje so vpili slavo Ma-garoviću, Korotanci slavo Ljutici.

Spoprimeta se tretjič. Korotanka po-pade Hrvata čez pas, da se je pozlačeni sklepanec upognil. Ali Magarović je bil težak in ni se ji posrečilo, da bi ga dvig-nila. Tisti hip ji hoče Dalmatince izpodbiti nogo, toda Ljutica ga je prehitela. Ko j-dvignil nogo, se je njegovo telo prevrglo in deklica ga privzdigne. Magarović se je otesal, brčal z nogama, ali bilo je pre-pozno. Ljutica ga treši na beli pesek in predno si je mogel Hrvat opomoči, že kleči Korotanka na njegovem vratu . . .

Urnebesni krik se vzdigne med voj-niki.

»Mari ti Bog!« kličejo Slovenci, Hr-vatje škripljejo z zobmi.

Ljutica pridrsa z nogo vrv k sebi in še precej časa je trajalo, da je obrpanemu Hrvat polovila in povezala roki.

Venci so začeli padati na bojišče in ni se polegleg glas: »Živela Ljutica!«

Borilki se naposled posreči, da je po-vezala z drugo vrvjo tudi Hrvatovi nogi. Magarović je klel in si grizel jezik. Ležal je na pesku in se zvijal kakor kača, kri mu je lezla v glavo, višnjevi sta mu bili roki in nogi . . .

Dalje.

če bo dosegla zaželjen in nameravan uspeh. Mi odgovorjamo: Dvomimo!

Seje državnega zbora so javne. Vsaj dosejanje so bile javne. Javni seji prisostvuje lahko vsak človek, ki ima čas za to, da hodi na galerijo poslušat govore. Če ima na primer kak ljubljčan dovolj časa in denarja, da se vozi na Dunaj, potem ve vse, kar se je govorilo v zbornici. Ali bo po svojem povratku molčal? Ne verjamemo! In Dunajčan, o katerem je rekel že pokojni cesar František I., da nima ust, ampak »a Goschen«, že celo ne! V svojem ožjem krogu bo pripovedoval še mnogo več, kakor je slišal; vsaj je navaden pojav, da ravno pri nameravanem prikrivanju nastanejo iz muh sloni. Dalje: kako pa pridejo ravno le nekateri ljudje do tega, da zasledujejo razvoj parlamentarnega dela lahko nemoteno in neovirano, drugi pa ne? Ali so ljudje, ki slučajno ne bivajo na Dunaju, državljani druge vrste in slabše kakovosti? Dejstvo je (in izkušnja prvih vojnih mesecev je potrjuje), da se iz vse v se; samo ne takoj, ampak nekoliko pozneje in vrhu tega še napačno, navadno pretirano, kar pa gotovo ne koristi, ampak mnogo več škoduje. Ne da se preprečiti zveza med ljudstvom in državnim zborom, med volilci in poslanci. Triletna praksa bi bila privržence brezpogojne cenzure že lahko izpametovala in izmodrila. Jezikov ljudem nihče ne more potrgati.

Parlamentarna cenzura bi se dala opravičevati mogoče le z ozirom na inozemstvo, češ, ljudje zunaj naj ne izvedo preveč o naših razmerah. Toda ta argument je jalov. Kdor prikriva kakšno reč, ta je vedno na sumu, da v njegovi hiši nekaj ni prav. Tak sum bo imelo tudi inozemstvo o nas, dokler bo ostala parlamentarna cenzura. Ne bomo rekli, da je tak sum tudi opravičen; ampak že njegova eksistenca je škodljiva in mora z vso gotovostjo pokvariti namen vlade, ko je hotela, da naj mirno zborovanje državnega zbora dokaže svetu moč monarhije in solidarnost njenih narodov. Ali ne bo rekel svet: če je vse v tako lepem redu, kakor pravite, zakaj potem nekaj prikrivate?

Parlamentarna cenzura je torej odveč iz pravnih in iz praktičnih razlogov in ne samo dveč, ampak tudi krivična, ker dela med enakopravnim prebivalstvom razločke, ki niso nikjer utemeljeni in ki delajo le hudo kri.

Notranja politika.

Odmevi od zunaj.

Zanimivi so odmevi o naši prvi politični debati od zunaj. Dr. Gans, dunajski dopisnik »Frankft. Ztg.«, se silno ljuti nad slovanskimi strankami; dolži jih naravnost veleizdaje (Heine, kje si? op. ur.) in zahteva kategorično, da naj zapodi vlada tak parlament raje domov... »Avstrijo je treba rešiti takega parlamenta«, vzklika patetično in pristavljajo grožnjo, »da bo v nemškem svetovnem časopisju vpoštevan samo tisti slovanski govornik, ki bo govoril nemško.« Strašno.

Stoletnica Antona Vebra v Studnem.

Redko slavnost smo obhajali tukaj: Stoletnico! Koliko jih je takih korenjakov v celi Avstriji? Na milijon ne pride eden! Rojen je bil naš slavljencec na Uncu dne 11. junija 1817. Služil je kot mlinar na več krajih. Najbolj mu je dopadlo pri Kopru; kako tudi ne? Imel je meso dvakrat na dan in bokal vina. Takrat so vojake še lovili; on je srečno odšel vojaški suknji. Bil je pol leta tudi med Lahji pri »Palma nova«. Slab vtis so napravili nanj naši »ljubi zavezniki«. Pravi, da znajo samo Boga kleti in Marijo.

V Studeno je prišel leta 1845. Tu je bival najprej kot gostac. Kupil je od občine hišo. To je prenovil, da je sedaj kot kaka palača. Kaj naredi pridnost in podjetnost! Tu je imel gostilno in prodajalno. Pripeljal je včasih cel voz vina in ga razprodal, da ga sam še pokusil ni. Oženjen je bil dvakrat, sedaj je vdovec. Bolan je bil samo enkrat. Sedaj živi kot v kakem zasluženem pokopju; pridobil si ga je s pridnostjo in varčnostjo. Svoje gospodarstvo je izročil sinu. Na videz mu ne bi nihče prisodil toliko križev, kvečjemu kakih osem. Krepko še nosi težo svojih let. Oči so mu precej opešale, spomin pa ima še prav dober; dobro se še spominja raznih dogodkov v življenju. Uživa sedaj bolj malo, mesa nič več, le bolj domačo hrano. Večerja nič ne. Popoldne izpije malo čaja ali kave, gre v svojo sobo, opravi svoje molitve; v mraku gre spat. Spi le kake 2 do 3 ure. Je tudi veren mož, ki vestno izpolnjuje svoje verske dolžnosti. Studenci smo ponosni, da imamo tako častitega moža v svoji sredi.

Razumljivo je, da smo se veselili njegove stoletnice. Naši fantje in dekleta so mu postavili pred hišo slavolok z napisom:

»Bog živi štac'narija, stoletnega krčmarja!

Tako pisarenje zavrača berlinski »Vorwärts«. Taki članki lahko jako mnogo škodujejo, ker bi se dalo iz njih povzeti, da se zavzema javno mnenje v Nemčiji napram avstrijskim Slovanom sovražno stališče. Takšno breztahtno vmešavanje v notranje-politične avstrijske zadeve bodo zavrnil (Avstrijci) z največjim ogorčenjem.« (17. junija).

Da bo ta komentar lažje umljiv, dostavljamo, da je veljal dopisnik »Frkf. Ztg.« za nekakega zaupnika nemškega poslanstva na Dunaju. Tudi »Vorwärts« pripominja, »da ima dr. G. »dobre zveze.« »Vorwärts« konstatira: »Značilno je, da so v sredo koncem seje vložili Čehi 3200 strani dolgo interpelacijo, kjer navajajo svoje pritožbe o razmerah v brezparlamentarni dobi.« (17. junija).

Proračunski odsek.

Dunaj, 19. junija. (K. u.) Proračunski odsek je imel danes ob 9. uri dopoldne pod predsedstvom dr. Sylvestra sejo.

Poročevalec dr. Steinwender je priporočal, naj se dovoli proračunski provizorij za dobo štirih mesecev.

Nato je poročal finančni minister dr. pl. Spitzmüller. Finančni del poročila finančnega ministra je bil proglašen za zaplen.

Nato predlaga dr. pl. Spitzmüller po naročilu ministrskega predsednika, naj se vsled ministrske krize proračunski odsek čeprav za kratek čas odgodi.

Ker se nihče izmed članov odseka ne javi k besedi, zaključil predsednik dr. Sylvestr sejo.

Prihodnja seja jutri dopoldne.

Iz govora poslanca Daszynskega v seji poslanske zbornice 15. junija.

Vhod v Galicijo je bil vhod vešal in morenija. Eni govore o 30.000 obešenih, drugi pravijo, da jih je bilo še enkrat toliko. Obešalo se je, ne da bi se vedelo, za kaj gre. Namesto mnogih slučajev hočem navesti le en slučaj: Občinski tepec, ki se ga je hotela občina odkriti, je bil s priprego poslan v kraljevino Poljsko. Vrnil se je s tremi rublji v žepu, bil ustavljen od nemške armade, in ko so pri njem našli tri rublje, so ga prijeli in ga takoj obesili. Kaj pravi k temu višji vešalski stavni svetnik Heine? (To je nemški poslanec.)

Poslanec Heine je po svojem poklicu višji državnoželezniški uradnik! Poslanec Daszynski (poljski socialni demokrat) ga je v svojem govoru v zbornici označil za »vešalskega svetnika« in je nadaljeval: »Kako misli o tem g. poslanec, ki je oseben prijatelj in varovanec gospoda železniškega ministra? Če pravi, da se je premalo obešalo, potem gledamo nanj s hladnim zaničevanjem, ki se je more imeti napram človeku njegove vrste, in ne smatramo preveč resno teh nemško-meščanskih idealistov, podivjanih vsled vladajočega pomanjkanja na — pivu! In če že govorimo o gospodu kolegi Heineju, o čegar nagle napredovanju kot železniškega uradnika je že različno zabeleženo v steno grafičnih zapisnikih zbornice, bi konstatiral, da to ni le visok železniški

Na predvečer smo mu napravili podoknico. Solarji so mu izročili šopek cvetlic in mu v vezani besedi izražali svoje čestitke. Tudi domača Marijina družba mu je dala svoj šopek in mu čestitala. Cerkveni pevci pa so mu zapeli par primernih pesmi. Najbolj so pa povzdignili našo slavnost naši soobčani — meščani postojnski. Prišli so v obilnem številu iz najvišjih krogov, da mu pokažejo svojo ljubezen in spoštovanje in veselje, da imajo takega občana. Mestni gerent mu je čestital v imenu postojnske občine. Za vezilo mu je izročil velik bel kolač, ki so sedaj bolj redki, pa tembolj dobrodošli, ako se pokažejo na mizi, da bi lahko vprašali z Gregorčičem: »Svitle vprašam milijone — vine li se še kedaj?« In izdihnil: »Pridi, zvezda naša, pridi, zlata doba srečnih dni!« Slavni postojnski pevski zbor je pa veselo prepeval kot slavček, da mlada, živa kri zopet poživi staro, mirno srce. Včasih je slavljencec kot trgovec in krčmar postregel tujcem, sedaj v vojnem času so pa ti njemu postregli. Bog povrni njih velikodušno požrtvovalnost! Ko mine vojska in se zopet povrnejo stari časi in če bo še živel naš oče, vam bo pa povrnil, le pridite!

To zunanjo slavnost smo sklenili potem drugi dan v cerkvi. Na rojstni dan je prišel slavljencec v cerkev, oprt na palico. Prejel je sv. obhajilo. Po maši smo zapeli »Te Deum«, zahvalno pesem, da se dá čast Njemu, ki mu je podaril tako visoko starost.

Sicer je naš častiti starček rekel, da nobenemu ne privoščim take starosti, da naj nas Bog obvaruje pred njo, vendar mu jo mi privoščimo in izražamo željo, da ga Bog še ohrani do skrajnosti človeškega življenja. Je tudi ud rožnovenske bratovščine. Naj mu Kraljica sv. rožnega venca, kateri spleta sedaj molitvene vence splete venec nebeske slave!

uradnik, marveč da se nahaja tudi v nekem oddelku vojnega ministrstva ter da je mož napravil tako hitro karijero, da je začetkom vojne vstopil v vojsko kot nadporočnik in da stoji danes pred nami kot podpolkovnik!

Vojni cilji in naša monarhija.

Avstrijsko brodogradno društvo (Flottenverein) je na svojem letošnjem obnem zboru tako-le označilo naše mirovne pogoje: »Mir mora državi nuditi možnost, da se bo v jugovzhodni smeri na Adriji in Donavi politično in trgovinsko svobodno razvijala in ji zagotoviti nemoteni stik z bližnjim in daljnim vzhodom, nuditi nam mora varnost, da z zapada sem ne bo posegel preko Adrije zapah italijanskega vpliva in da nas od donavskih izlivov ne bo zapiral ruski vpliv.«

Podrobnejše pojasnilo teh pogojev slove:

Niti Valona s Sasenom niti kaka druga točka jadranske vzhodne obale ne sme ostati v rokah Italije. Ako naj Albanija in Črnagora še dalje živita kot državi, si moramo na obali od Spiča do Valone zagotoviti vpliv, ki bo v miru in vojni izključeval zlorabo te obale po sovražnih državah, predvsem vojaške postajne pravice na najvažnejših točkah: v Baru, Ulčinju, Sv. Ivanu Medovanskem, Draču in ob ustju Bojane. Albanija in Črnagora smeta ostati državi le pod tem pogojem, če skleneta z nami tesne gospodarske in vojaške zveze. Lovčev moramo brezpogojno obdržati trdno v rokah. Potem se bo razvil Kotor v brodogradno opirališče prve vrste. Jugozapadna meja naše države se mora tako popraviti, da bo Trst s svojimi vezavami v ozadju v bodoče varen pred pretnjami. Donavska kotlina pri Belgradu mora priti popolnoma v našo posest. Naš mora biti celi savski breg z Belgradom vred in desni donavski breg do Smedereva. Če naj Srbija ostane država, potem ji sme pripasti k večjemu ozepek pas donavskega brega pri Smederevu. Železnih vrat se ne sme dotikati ne srbsko ne rumunsko ozemlje. Naša posest na levem bregu se pomakne do onstran Turn-Severina. Za nadaljni obstoj srbske in rumunske države zahtevamo, da ti dve državi že ob sklepu miru pokličeta na prestol vladarja, ki našim interesom ne bosta nasprotna in skleneta z Avstro-Ogrsko obvezne dolgotrajne pogodbe vojaškega, gospodarskega in političnega značaja ter tako dokažeta svoj sklep, da bosta šli v bodoče roko v roki z nami.

Evropska donavska komisija naj se umakne komisiji donavskih držav, v kateri naj bi imele po en glas Wirtemberska, Bavarska, Avstrija in Ogrska.

Kar se tiče našega trgovinskega brodarstva, nujno zahtevamo, da se nam takoj vrnejo naše ladje, ki so še v sovražnih rokah, dalje primerno odškodnino za obrabo in poškodbe kakor tudi popolno odškodnino za uničene ladje. Vse naše ladje morajo imeti tudi v bodoče popolno svobodo, da pristajajo v tujih lukah, nakladajo in izkrcavajo. Režim, kateremu so bile podrejene glede pristaniških pristojbin, pristajališč itd., posebno tudi v Sueškem prekopu, se ne sme poslabšati.

Ako bi se revidiralo pomorsko vojno pravo, mora na vsak način ostati pravica pomorskega plena; izključiti se tudi ne sme pravica, da se ladje potopijo. Podmorski čolni imajo nasproti sovražnikom in nevtralcem enake pravice kakor vse druge vojne ladje.

Nevtralni državljani, ki se vozijo na ladjah vojujočih se držav, store to na lastno odgovornost.

Lvov, 19. junija. »Gazetta Wicczorna«

objavlja z Dunaja z zelo visoke strani o vojnih smotrih monarhije:

Potem, ko je bila oproščena Poljska od ruskega jarma, je ostala Avstrija zvesta svojemu načelu in je odklonila načrt, da bi si Poljsko priklopila. Pri nas ni pristašev aneksij, kakršne imajo v Nemčiji. Mi smo npravi politični in gospodarski prijatelji Poljske; korist Avstrije zahteva, da se zagotovi poljska država.

Glede na Srbijo sta merodajni za monarhijo dve okoliščini. Ponoviti se ne sme po Rusiji podpirana srbska politika proti Avstriji. Izzivanja Srbije in jugoslovanske iredente se morajo enkrat za vselej končati. V tesnejši gospodarski zvezi z monarhijo se bo nudila Srbiji možnost gospodarskega napredka. To velja tudi za Črno goro. Samo ob sebi umljivo je, da Avstrija osvojenega Lovčena ne bo vrnila.

Albanija mora postati po vojski samostojna dežela, ki bo prosta italijanskega vpliva. To se more le zgoditi, če ostane v vojaški in gospodarski zaščiti Avstrije.

Rumunsko vprašanje je za Avstrijo identično z donavskim vprašanjem. Pot po Donavi mora postati prosta; zveze med Bolgarijo in Turčijo ne sme prekinjati kaka druga velesila. Prosta pot po Donavi se mora Avstriji v vseh okoliščinah zavarovati.

Glede na Italijo se predlogi o odstopu če tudi le ene štiriškega kilometra

zemlje, ki je po junaški obrambi sveta, z vso odločnostjo odklanjajo. Nasprotno: Avstrija zahteva boljše vojaško mejo proti Italiji, ker južna Tirolska in Trst ne smeta nikdar več tvoriti predmet italijanskim zahtevam in spletkam.

Socijalni demokratje imajo patent na — delo za mir.

Kakor so bili pred vojno socialni demokratje tisti, ki so si lastili izključno pravico zastopstva delavskih koristi in so na najrši način zmerjali in psovali vsakogar, kdor ni veroval v njihovo namišljeno odrešeništvo delavskih slojev, tako so se, ko se je v vojni vse njihovo revolucionarstvo izpremenilo v najvdatejšje tlačanstvo in je le še tupatam, a redkokdaj, poletel v svet kak navidezen papirnat protest proti vladnim nasilstvom, sedaj vrgli na delo za mir, do katerega si laste zopet izključno pravico. Preznačilen dogodek za naše socijalne demokrate, tiste namreč, ki prisegajo na dunajsko nemško internacionalno, kamor spadajo tudi naši slovenski in italijanski socialni demokratje, se je pripetil sedaj na Dunaju, ko je šlo za to, da bi se razveljavile obsodbe, ki so jih na podlagi protiuslavne izročitve sodstva nad civilnimi osebami za nevojaške delikte vojaškim sodiščem izrekala vojaška sodišča. Predloga za razveljavljanje dotičnih naredb niso morda stavili socialni demokratje, ki so si vedno jemali v zakup vso resnico in pravico, tisti, ki so imeli vedno polna usta protestov proti neustavni vladavini v Avstriji, temuž so ga stavili Jugoslovani. V svojem neodgovornem časopisju so pač pisarili in protestirali, toda ko je bilo treba preiti od neodgovornih besed k odgovornim dejanjem, tedaj pa jih ni bilo, kajti odšli so na mirovno konferenco v Stockholm, s potnimi listi tiste vlade, proti kateri bi bili morali nastopiti z vso odločnostjo. Gotovo ga ni človeka, ki bi ne želel, da se čim preje sklone mir, in vsakdo pozdravlja z veseljem vse, kar bi moglo pospešiti dosego miru. Pametnemu človeku bi se torej zdelo, da bi bil tu dobrodošel vsakdo, kdor bi le hotel sodelovati v ta namen. Da, toda socialni demokratje si laste tudi tu izključno pravico do dela in odurno zavračajo vse, ki bi hoteli sodelovati, a niso socialni demokratje. V resnici si od stockholmskih konferenc ne obetamo prav ničesar, ali socialni demokratje se hočejo, če tudi ne dosežejo ničesar, kazati pred svetom kot prvoborniki za mir, da bi potem s svetniškim sijajem okrog glave stopali pred ljudstvo in si iz njegovih vrst zopet na račun svoje »miroljubnosti« mašili vrzeli, ki jim jih je v lastnih vrstah napravila njihova nesocijalistična politika tekom vojne. Češki narodni socialisti so izrazili željo, da bi sodelovali na stockholmski konferenci. Ali bogne daj! To bi bilo neodpušljivo kršenje socialnodemokratskih predprav. »Arbeiter Zeitung« pravi namreč, da se ji je taka nesramnost redkokdaj dogodila. Konferenca v Stockholmu da je konferenca socialnih demokratov in povabljenega morejo biti in so tudi povabljeni samo stranke, ki so priključene mednarodnemu socialističnemu uradu, h katerim pa takoimenovani narodni socialisti, ki niso nič drugega kot nacionalistični šovinisti, samoposebi umevno ne pripadajo in ne morejo pripadati. Misel, da more skleniti kdorkoli, da pošlje odposlanca v Stockholm in da se morajo le-ti potem pripustiti h konferencam, je prav tako otročja kot nesramna. Naj se seveda le dajo potni listi gospodom; toda s konferenco pa njihovo potovanje v Stockholm ne bo v nikakršni zvezi. — Tako ljubezljivo in miroljubno »Arbeiter Zeitung«. In to so tisti ljudje, ki hočejo pospeševati svetovni mir! V Stockholmu za mir, doma pa bij okrog sebe kot zbesnec in psuj vsakogar, kdor bi se drznil tudi sodelovati pri mirovni akciji. Takšni so pač bili vedno in takšni so ostali!

Tako sodi tržaška »Edinost«. In prav ima!

Naslopi za mir med Nemčijo in Rusijo.

Bern, 19. junija. (K. u.) Reuter in petrograjska »Agentura« poročata o nemški mirovni ponudbi v Petrogradu po švicarskem zveznem svetniku Hoffmannu, načelniku političnega oddelka. Posredoval je švicarski socialnodemokratski svetnik Grimm iz Brna, ki se je mudil zadnje tedne v Petrogradu.

Glede na to brzojavko poroča švicarska brzojavna agentura z merodajne strani:

Dne 27. majnika je naprosil narodni svetnik Grimm švicarsko poslaništvo v Petrogradu, kjer se je takrat mudil, naj brzojavi zveznemu svetniku Hoffmannu, da se splošno želi mir. Na mir silijo politične, gospodarske in vojaške okoliščine. Mero-dajne oblasti to izprevidijo. Vsa pogajanja bi edino mogoče na najnevarnejši način lahko motila nemška ofenziva na vshodu. Če izostane to motenje, bo likvidacija mogoča v primeroma kratkem času. Zvezni svetnik Hoffmann se je naprosil, naj o nie-

mu znanih vojnih smotrih vlad pouči narodnega svetnika Grimma, ker bi se pogajanja s tem zelo olajšala.

Dne 3. junija 1917 je bila odposlana v odgovor sledeča šifrirana brzojavka švicarskemu poslanstvu v Petrogradu:

Zvezni svetnik Hoffmann Vas pooblasti, da Grimma ustmeno poučite:

»Nemčija ne bo podvzela nobene ofenzive, dokler bo mogoče doseči miren sporazum. V ponovnih razgovorih z uglednimi osebami sem se prepričal, da dela Nemčija na tak mir z Rusijo, ki bi bil za obe strani časten. Sklenile naj bi se tesne trgovinske in gospodarske zveze; finančno bi se Rusija podpirala za svojo obnovo. Vmešala se ne bo v notranje razmere Rusije, prijateljsko se hoče sporazumeti o Poljski, Litvi in Kurski z ozirom na narodne posebnosti; vrne se zasedeno ozemlje; Rusija vrne v Avstriji zasedeno ozemlje. Prepričan sem, da bi Nemčija in njeni zavezniki na željo Rusije se pričeli takoj pogajati o miru. Glede na vojne smotre s te strani opozarjam na izjavo v »Norddeutscher Allgemeiner Zeitung«, v katerem se izraža načelno soglasje z Asquithom glede na vprašanje aneksij. Nemčija noče nobenih razširjenj ozemlja, da se poveča in razširi svojo politično in gospodarsko moč.

Z neupravičene strani se je ta brzojavka objavila v stockholmskem »Sozialdemokraten«. Ta korak je podvzel Hoffmann, ne da bi bil kdo vplival nanj. Šlo mu je za to, da pospeši mir, kar bi koristilo tudi lastni deželi.

Bern, 19. junija. (K. u.) V narodnem svetu je prečital predsednik Bühler pismo zveznega svetnika Hoffmanna, s katerim je naznanil, da odstopi Zvezni predsednik Schultes je obžaloval, ker se mora ločiti od Hoffmanna, ki si je pridobil za deželo tako velike zaslugе. Njegovo mišljenje je vzvišeno nad vsak dvom. Zveznemu svetu ni bilo o Hoffmannovem koraku nič znane, sicer bi ga bil prosil, naj ga opusti. Zbornica je vzela odstop na znanje in sklenila z veliko večino, da o tej zadevi ne dopusti razprave.

Stališče hrvaško-srbske koalicije nasproti Esterhazyju.

Budimpešta, 19. junija. (Kor. ur.) Iz krogov hrvaško-srbske koalicije se poroča, da bodo zavzeli njeni zastopniki na današnjem posvetu z ministrskim predsednikom grofom Moricem Esterhazyjem sledeče stališče: Ker na Hrvaškem in v Slavoniji zdaj ni krize, ker ban in deželna vlada nista odstopila radi hrvaške notranje politike, marveč radi solidarnosti z ogrskim ministrskim predsednikom, srbsko-hrvaška koalicija ne namerava izpremeniti hrvaške politike in to tem manj, ker je temelj nadaljevanju dosedanje smeri na Hrvaškem zagotovljen v trdno strnjeni ečini sabora: Kooperacijo z opozicijskimi nagodbo odklanjajočimi strankami hrvaško-srbska koalicija kot nagodbena stranka načelno odklanja. Isto stališče bodo zavzeli tudi zastopniki unionistov v saboru.

Poklonitev nižjeavstrijske dekliške mladine cesarici Citi.

17. t. m. dopoldne se je poklonila v Schönbrunn cesarici Citi nižjeavstrijska dekliška mladina. V sprevodu je bilo do 10.000 deklic, ki so nosile zastave katoliških mladinskih društev s trakovi in napis. Spremljale so jih dame društvenih predsedstev ter duhovščina. Pred schönbrunnkim gradom, kjer so se deklice razvrstile, je bil napravljen oder za 400 pevč. Sodelovala je tudi vojaška godba. Pred gradom na levi je stala dunajska duhovščina s kardinalom dr. Piffom na čelu. Navzoč je bil tudi župan dr. Weiskirchner. Točno ob 11. uri so zadonele fanfare in kmalu na to je stopila na balkon cesarica Cita z velikanskim spremstvom. Vladačica je stopila prav na rob balkona, da jo je mogla videti vsaka izmed deklic. Zaorilo je vzhričenih pozdravnih klicev, ki se niso hoteli poleči. Cesarica se je ljubeznivo zahvaljevala z nagibanjem glave in z roko. Dame pokroviteljice, kardinal dr. Piff in župan dr. Weiskirchner so se med tem podali na balkon, kjer so se poklonili cesarici. Nato je imel dr. Piff pozdravni govor; za njim je govoril dr. Weiskirchner, nato pa voditeljica mladinskega odseka nižjeavstrijske katoliške ženske organizacije baronica pl. Wense. Cesarica se je najmilostljiveje zahvalila. Nato so deklice s spremljevanjem godbe prednašale slavnostno spevotigro, za katero je spesnila besedilo gđc. Matilda Melkus. Po petju je prišla cesarica pred grad in začel se je poklonitveni spreved mimo nje. Deklice so se ji poklanjale med neprestanimi radostnimi vskliki in ji sipale k nogam temnordeče rože. Bil je nepopisno lep prizor. Cesarica se je vidno ganjena in razveseljena najljubezniveje zahvaljevala z roko in nagibanjem glave. — Skoro trideset ure so se pomikale pestre dekliške vrste mimo vladarice, ki je ves ta

čas stala pred gradom na žgočem solncu. Nato so deklice zapele cesarsko pesem in krog 1. ure je cesarica Cita odšla v grad.

Sirotam olajšaj gorje...

Kranjskemu deželnemu društvu c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote, ter za varstvo otrok in oskrbo mladine v Ljubljani, katerega namen je oskrbeti za vdove in sirote na bojnem polju padlih ali v vojski ali na nje posledicah umrlih vojakov iz dežele Kranjske skrbeti, so pristopili naslednji gospodje, gospe, društva, korporacije in tvrdke kot člani in sicer:

1. kot ustanovniki z jednokratnim prispevkom po 500 kron:

Nikolaj vitez pl. Gutmansthal, grajščak na Novem dvoru. Robert Kollmann, dvorni založnik v Ljubljani. Viljem Spitzer, tvrdka v Ljubljani. Edvard Glazmann in Andrej Gassner, veletržci v Trzinu. Matija Dolničar, železniški restavrat v Št. Petru. Ubaldo pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani. Alfonz baron Wurzbach, grajščak v Ljubljani. Ivan Knez, predsednik obrtniške zbornice v Ljubljani. Franc Galle, grajščak v Bistri pri Borovnici. Andrej Šarabon, trgovec v Ljubljani. Mestna hranilnica v Ljubljani. Gabrijel Piccali, lekarnar v Ljubljani.

2. Kot temeljitelji z jednokratnim prispevkom po 200 kron:

Dr. Anton Bonaventura Jeglič, knežsko v Ljubljani. Henrik grof Attems, deželni predsednik v Ljubljani. Herman Gorjanc, grajščak na Ruperčevu, Pavel Seemann, tovarnar v Ljubljani. Dr. Josip Lesar, semeniški ravnatelj in prof. v Ljubljani. Josip Laznik, župnik v Slavini. Uprava nemških viteških komend v Metliki. Anton Lukmann, hišni posestnik v Ljubljani. Adolf Loran, trgovec v Ljubljani. Gospodarski odbor za mestni imetek v Metliki. Ludvik baron Lazarini, grajščak v Boštajnu. Filip baron Rechbach, c. in kr. podmaršal in grajščak na Selu pri Radohovi vasi. Hipolita baronica Liechtenberg, grajščakinja v Ljubljani. Leopold Bürger, trgovec v Ljubljani. Alojzij Perschke, trgovec v Ljubljani. Ivan Kosler, zasebnik v Ljubljani. Otmar Bamberg, lastnik tiskarne v Ljubljani. Karel B. Mally, tovarnar v Trzinu. Olga Rudesch-Kosler, grajščakinja v Ljubljani. Anton Stacul, trgovec v Ljubljani. Mestna hranilnica v Kočevju. Josip Lukman, bančni ravnatelj v Ljubljani. Hranilnica in posojilnica v Metliki. Gilbert Fuchs, grajščak v Zgornjih Goricah. Kmetijsko društvo v Metliki.

(Dalje.)

Književnost.

Čas. Znanstvena revija »Leonove družbe« XI. letnik. Zvezek 4—5 ima naslednje vsebine: Članki: Prof. dr. Jos. Srebrnič, Respublica christiana. I. Problem mednarodnih razsodišč. II. Respublica christiana: 1. Religiozno ozadje. — 2. Vloga papeštva. — 3. Glavarji vse krščanske družbe. — 4. Zaščitniki svobode. — 5. Varii pravice. — 6. Posredovateli miru in sprave. — III. Rešitev problema: 1. Za kaj gre. — 2. Rešitev problema v preteklosti. — 3. Možnost rešitve v sedanjosti. — Ivan Podlesnik, Iz Albanije. — Dr. A. Pavlica: Naravoslovje in vera. — Dr. Fr. Grivec: Ruska revolucija. Politična revolucija. Revolucija in pravoslavje. — Dr. P. Hugo Bren O. F. M., Še enkrat: Valentin Vodnik kot francižkan. — Dr. Fr. Grivec: Poljsko pripovedništvo. — Andrej Kopitar: Dva prevoda. — —: Slovenska Iliada. — Obzornik: Zapiski: »Jeranov problem«. (A. U.). Psihologija zmote. (Dr. F. Grivec). Na poti k Bogu. (A. U.). Ritem in metrum. (A. U.). H kritiki o Bežkovem vzgojeslovju. (F. U.). Uvod do filozofije. (Dr. F. Grivec). Veda a vira ve filozofiji sedmih stoletij. (Dr. F. Grivec). O Kristusovem spoznanju. Ob 50letnici dr. Janeza Kreka. Iz revij. Vseučiliške drobtine. (—r). Glasnik Leonove družbe.

Nova bitka med Asiagom in Brento.

Šesta italijanska armada je po dospelih znatnih pehotnih in artiljerijskih ojačenjih prešla zopet k novim napadom proti našim postojankam med Brento in asiškimi gorami. 48 ur sem strelja sovražna artiljerija z vedno večjo silovitostjo, naša jo seveda krepko pobija. Voditelj naše tirolske armade in njegove čete zapupno pričakujejo bodočih dogodkov.

Ob Soči je mirno; živahno premikanje za hrbtom italijanskih postojank pa kaže, da se Italijani trajno pripravljajo na nove boje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. junija. Uradno: Na visoki planoti »Sedmih občin« in v Suganski dolini med Asiago in Brento se bje od včeraj jutraj nova besna bitka s topovi. Od Soče se ni nič posebnega poročalo. Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

18. junija. V noči od 16. na 17. junij smo z našim ognjem ustavili napadalne poskuse sovražne pehote proti našim postojankam na Monte Nosciagh, asiški visoki planoti in na točki 652 (Vodice). Včeraj je naša artiljerija zopet obstreljevala premikanje sovražnih čet v idrijski dolini in na grgarski nižini in jih razkropila. Na Krasu smo severovzhodno od Jamelj obsežen odsek naših postojank izboljšali.

Včeraj so naši letalci sestrelili dve sovražni letali. Eno je padlo vzhodno od Vrtojbe, drugo pri Renčah v vipavski dolini. Ponoči sta dva naša zrakoplova uspešno bombardirala zbiranje čet v tolimski okolici kakor tudi sovražne baterije na Grmadi.

Italijanska armada in splošna ofenziva.

Strokovnjaki so mnenja, da italijanska armada na napovedano splošno ofenzivo entente ne bo pravočasno pripravljena. V prvi vrsti mora nadomestiti municijo, ker moremo misliti, da je Cadorna za soško bitko domalega porabil zaloge, ki so bile izdelane tekom zime. Nove zaloge morajo večinoma izdelati doma, ker mora Amerika, dosedanj glavni dobavitelj, skrbeti sedaj za lastno armado. Toda razen municije morajo nadomestiti še ogromne množine drugega materiala, ki so ga deloma izgubili, deloma se je pa obrabil. Spomnimo se samo na obrabljene topovske cevi. Že cev malega topa, ki jo strel najmanj obrabi, zdrži samo 6000 do 8000 strelcev. Ta številka pa progresivno pada v tisti meri, kakor raste kaliber, tako da znaša najvišje število strelcev, ki jih je mogoče oddati iz nad 30 cm kalibra, samo še 800 do 1000. Če sedaj pomislimo, kako hitro je izproženo to najvišje število strelcev spričo brzega ognja modernih topov, ki oddajo do 20 strelcev v minuti, če dalje vpoštevamo dolgotrajno dobo resnih bojev, potem moremo z dokajšno gotovostjo trditi, da Italijani ob Soči nimajo na razpolago veliko artiljerijskega materiala, ki bi ne bil potreben skorajšnje izmenjave. Podobno je z mnogim drugim materialom, ki ga potrebuje armada v današnjem vojevanju. Spričo vsega tega je pač izključeno, da bi bila italijanska armada do srede julija — tedaj se ima po izjavah francoske vlade začeti »generalna ofenziva« — tako pripravljena za boj, kakor pričakuje in zahteva ententa.

Iz bojov pri Gorici.

Oesterr. ung. Kriegskorrespondenz poroča:

V prostoru vzhodno Gorice smo si bili mestoma z Italijani zelo blizu. Tako je sovražnik pred fronto našega 48. pešpolka komaj 50 korakov daleč zgradil predpostojanko, ki nam je bila seveda kakor pest na očesu. Torej proč z njo! Petim naskočnim patroljam in dvema vodoma pod poveljstvom rezervnega poročnika Jožefa Gaal in rezervnega poročnika dr. Evgena Kovacs je bila poverjena naloga, da neprijetnemu nasprotniku zavijejo vrat.

Dne 5. maja t. l. zvečer sta se odpravila oba voda in naskočne patrolje na pot, to se pravi, prav previdno so se plazili proti sovražni postojanki. Kratka pa izdatna artiljerijska priprava, nato dva, trije skoki in bili so v sovražnem jarku. Sovražna posadka je bila izprva kar omrtvele od presenečenja, tako iznenada je prišel naš napad. Potem so se pa Italijani le še lotili orožja. Nastala je divja ročna borba, toda ročne granate in bodalca so delovala hitro in zanesljivo. Del sovražnikov se spusti v beg, drugi so ujeti; 1 častnik in 43 mož ostane v rokah vrlih 48tih, ki so se imeli za svoj uspeh zahvaliti v prvi vrsti svoji odločnosti in hitrosti.

Četrta vojska pozimi.

Curih, 19. junija. Milanski listi poročajo: Italijanska vlada zahteva v zbornici vojne kredite za vojsko pozimi 1917—18.

Italijanski intervencionisti proti vladi.

Lugano, 19. junija. Na zborovanju delegatov intervencionističnih strank vseh struj v Rimu so govorniki reformnih socialistov, neodvisnih socialistov, republikancev, radikalcev, demokratov in konservativnih socialistov proglasili svojo odločno opozicijo proti novemu sestavljeni vladi, ki ne nudi nobenega jamstva za odločno nadaljevanje vojske na zunaj in za pobijanje mirovnih spletke v notranjosti. Sklenili so zahtevati ustanovitev močne vlade, ki bo imela zaupanje v pravno moč naroda za zmago.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na bojiščih na Flanderskem in pri Arrasu se položaj ni izpremenil. Boj s topovi se je nadaljeval z menjačo se močjo. Posebno je bil včeraj živahen med Boesinghe in Frelinghen. Vzhodno Monchy so vrgle naše naskakovalne čete An-

gleže iz tistih jarkov, ki so ostali v bojih 14. junija še v sovražnih rokah.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Francozi so, ko se je pričelo daniti, iznova poizkušali, da bi zopet pridobili jarke, ki smo jim jih pred kratkim iztrgali severozahodno sela Curtebise. Naskočili so dvakrat, a smo jih obakrat odbili. V Champagne je vdrl sovražnik včeraj zjutraj po močnem ognju v prednji del naše postojanke jugozahodno »Visoke gore«. Z velikimi izgubami za sovražnika smo odbili zvečer sunek, katerega je podvzel sovražnik, da razširi svojo posest.

Bojna skupina Alberta Vintemberžana.

Nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. junija zvečer. Veliki glavni stan: Na Flanderskem in v zahodni Champagne so se večkrat poživili boji.

Sicer nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

18. junija ob 11. uri ponoči: Znatno delovanje artiljerije pri Laffaux-Pantheon in v odseku Craonne-Chevreaux. V Champagne se nam je zjutraj posrečilo osamljeno podjetje. Zagospodovali smo skupino nemških jarkov na fronti 500 m med goro Cornillet in Belo goro. Ugrabili smo 40 ujetnikov, med njimi 1 častnika. Nemci nadaljujejo obstreljevanje Reimsa; na mesto je danes padlo 2000 bomb.

Angleško uradno poročilo.

18. popoldne. Sovražnik je zjutraj izvedel močan krajevni napad na od nas o svojnem postojanke vzhodno od Monchy-le-Preux. Po srđitem boju so bile naše čete prisiljene, da so se umaknile. Znatno artiljerijsko delovanje severno od Scarpe in pri Ypernu.

18. zvečer. Pri jutranjem sovražnem napadu na postojanke vzhodno od Monchy-le-Preux smo ujeli 21 sovražnikov. Ponoči smo na fronti pri Messines pridobili na prostoru v smeri proti Warnetonu. Obojestransko artiljerijsko delovanje v bližini Lensa in severno od Armentieres. Zračni boj je bil tudi včeraj za nas ugoden. Sestrelili smo 15 nemških letal, dve naši letali pogrešamo.

Nobenih irskih prostovoljcev.

Rotterdam, 19. junija. »Morningpost« javlja: Odkar je bil usmrčen Casement, so nabrali na Irskem komaj sto prostovoljcev.

Vojska z Rusi in Rumuni.

Rusi nadaljujejo svoje delne sunke, ne da bi dosegli kak taktičen uspeh; mnogokrat služijo ti sunki za to, da prikrijejo premikanje čet. General Brusilov se prej ko slej trudi, da bi organiziral veliko število prodiranih zborov, ki naj izvedejo od entente zahtevano ofenzivo. Znatne množine vojnega materiala zopet vozijo na Rusko, z njimi prihajajo angleški in francoski častniki. Če se bodo vse te reorganizacije in ti napadalni načrti uresničili, je treba seveda počakati. Na vsak način pa morajo naše čete biti na straži.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. junija. Uradno: V odseku Valeputna smo odbili sunek Rusov. Sicer nič važnega.

Načelnik generalnega štaba.

Novi načrti ruskega generalnega štaba.

Petrograd, 19. Listi poročajo o imenovanju generala Lonkomskega, poveljnika nekega armadnega zbora na fronti, za načelnika generalnega štaba generalissima. Admiral Maksimov, ki je odstopil, je imenovan za admiralnega štabnega načelnika generalissima namesto admirala Rusina. Nadalje se poroča o odstopu obeh pomočnikov mornariškega ministra admirala Kanina in Kedzova.

Thomas o ruski ofenzivi.

Stockholm, 18. junija. (K. u.) Francoski minister Thomas je odgovoril sotrudniku lista »Dagens Nyheterja«, ki ga je vprašal, če naj se pričakuje ruska ofenziva: Na to odgovarjam, da bi bil gotov moje stvari, če bi ne bila dežela pod vplivom pretresov revolucije. V takih okolišnih nastanejo lahko nenadoma nepričakovani dogodki, ki bi položaj izpremenili. Omejujem se na to, da verujem, ruska ofenziva se bo ponovila. Nemški propagandi v Rusiji se mora posvečevati najresnejša pozornost.

Ruske zmešnjave.

Pet mestnih republik v Rusiji.

Berlin, 18. »Lokalanzeiger« jevilja iz Malmö: Dosedanjim štirim mestom, ki so se odpovedali od začasne vlade in se proglasile republike, se je pridružila tudi me-

sto Rostov ob Donu, v katerem so se bili težki poulični boji.

Anarhisti na delu.

Rotterdam, 19. junija. »Reuter« javlja iz Petrograda: Anarhisti so se polastili založbe in tiskarne »Ruske Volje«.

General Kuropatkin obtožen.

Stockholm, 19. junija. (K. u.) Iz Petrograda: General Kuropatkin je obtožen, ker je delil orožje med prebivalstvo v Turkestanu.

V Petrogradu zapirajo gostilne.

Petrograd, 19. junija. Vse boljše gostilne v mestu so zaprli. Njih lastniki izjavljajo, da ne morejo vzdržati prometa, ker se boje izgredov.

Rubelj in sterling.

Frankobrod ob Meni, 19. junija. »Fr. Ztg.« javlja iz Londona: Za 10 funtov sterlingov se mora zdaj plačati 207 rubljev; v normalnih časih se je plačalo 94 rubljev.

Carja in carice prepeljejo v neko državno trdnjavo.

Curih, 19. junija. »Züricher Tageszeitung« javlja iz Petrograda: Delavski svet je sklenil, naj se prepeljeta car in carica v neko državno trdnjavo.

Na južnem Balkanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

SOFIJA, 18. Med Vardarjem in Dojanskim jezerom so angleški poizvedovalni oddelki ponoči skušali prodirati proti našim izpostavljenim postojankam pri vasi Kreštelci, pa jih je naš ogenj zavrnil. Ob vznožju Belašice Planine so se izpostavljali oddelki Angležev, ki so se nahajali ob postojankah pri Butkovu, južno od grebena gorovja Kruša. Ob spodnji Strumi smo na nižini med jezeroma Butkovo in Tahino zasedli vasi Čavdar Male, Nevolet, Jenikoi in Jeni Male. Angleži drže le z malimi stotnjami območja ob Strumi. Na ostali fronti slaboten artiljerijski ogenj. Naša artiljerija je sestrelila sovražno letalo, ki je padla na strumski nižini severno od Belašice.

Črnohorski kralj bolan.

Amsterdam, 19. junija. »Daily News« poročajo iz Pariza: Zdravje črnohorskega kralja se je zadnji čas zelo poslabšalo.

Pomoč Amerike.

Bern, 19. junija. Iz Pariza: Med Londonom, Parizom in Washingtonom se živahno pogajajo, kako nanj se Amerika udeležuje vojske. Amerika je obljubila veliko streliva; v Parizu pričakujejo tudi tehnične čete. Pravijo, da se bo pričela poletna ofenziva šele takrat, kadar bodo prišle ameriške pomožne čete in ameriško strelivo v Francijo.

Rotterdam, 18. junija. General Pershing je izjavil časnikařem, naj se ne pričakuje resna pomoč Amerike na francoskem bojišču kmalu. Francozom bodo v prvi vrsti pomagali ameriški letalci. Do spomladi 1918 bodo poslali na Francosko 3500 letal.

Amerika grozi Norveški.

Rotterdam, 19. junija. »New York Times« javljajo: Norveška ne bo dobila od Amerike nobenega žita, dokler ne bo ugovarjala proti nemškemu napadom na njeno trgovsko mornarico.

Ljudsko glasovanje o službeni dolžnosti v Ameriki.

Ottawa, 17. junija. (Kor. ur.) Reuter javlja: Pri drugem branju postave v spodnji zbornici je predlagal voditelj opozicije sir Wilfried Laurier, naj se odloči o službeni dolžnosti potom ljudskega glasovanja.

Spopad med mehiškimi in ameriškimi vojaki.

Geni, 18. junija. Pariški listi poročajo preko Newyorka iz El Pasa: Čete generala Villa korakajo v tri krdela razdeljene v Chihuahua. Med 40 mehiškimi vojaki in ameriško konjenico se je unel boj. Več mehiških vojakov je bilo ubitih.

Grško vprašanje.

Bern, 18. junija. »Tagblatt« poroča iz Londona: Angleška vlada je odgovorila Venizelu, ki je, nezadovoljen s sedanji razmerami na Grškem, hotel priti osebno v London in Pariz k razgovoru, da ga v doglednem času ne more sprejeti, ker se glede na grško zadevo še ni zedinila s kabineti v Rimu in Parizu.

Grški kralj v Luganu.

Lugano, 19. junija. (Kor. ur.) Grški kralj Konstantin, kraljica, kraljevič in štirje drugi člani kraljeve rodbine so prišli sem z velikim spremstvom. Po večdnevem odmoru nameravajo potovati proti Churu.

Amnestije. — Solunska vlada razpuščena?

Lugano, 19. junija. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: V sredo so v Ate-

nah proglasili amnestijo za vse politične zločine. Dalje se poroča, da bo solunska začasna vlada razpuščena in nadomeščena z odborom narodne obrambe pod predstvom Venizela. Najbrže bo razpuščena sedanja zbornica in razpisane nove volitve.

Na morju.

Majnika 869.000 ton potopljenih.

Berlin, 19. junija. Uradno: Majnika je bilo vsled vojnih ukrepov osrednjih velosil potopljenih 869.000 ton. Z njimi in če še priračunamo naknadno znane vojne izgube, je bilo, odkar se je pričela neomejena podmorska vojska, potopljenih skupno 3.665.000 bruto ton prostora trgovinskih ladij naših sovražnikov.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Boj na morju med Rusi in Japonci.

Amsterdam, 19. Iz Kavachi poroča moštvo nekega angleškega parnika, da je sredi majnika opazovalo boj med ruskimi in japonskimi vojnimi ladjami pri Vladivostoku. Japonci so premagali Ruse in napravili mir. Ruske častnike so odvedli. Med nemiri je bilo umorjenih veliko ruskih častnikov.

Stockholmska konferenca.

Češki socialni demokratje v Stockholmu.

Stockholm, 18. V Stockholm so se pripeljali češki socialni demokratje Habermann in Nemec; Smeral se bo pripeljal jutri. Z ameriškimi delegati se bodo Čehi posvetovali jutri.

Italijanska vlada ne izda potnih listov stockholmskim delegatom.

Lugano, 19. junija. »Corriere della Sera« javlja iz Rima: Vlada je sklenila, da socialističnim odposlancem ne bo izdala popotnih listov v Stockholm.

Posvet socialistov sporazuma v Londonu.

Bern, 19. junija. »Corriere della Sera« poroča, da bodo imeli socialisti sporazuma posvet v Londonu prve dni julija.

Poročila o miru.

Rusi objavijo zvezne pogodbe.

Kodanj, 18. junija. »Reč« poroča glede na objavo zveznih pogodb Rusije, da bodo objavili vse pogodbe, ki so jih bili sklenili do 31. julija 1914. Pogodbe, ki so se sklenile pozneje, posebno dodatkov k londonski pogodbi z dne 14. septembra 1914, ne bodo objavili. Japonska je opozorila na težke posledice, ki bi lahko nastale, če bi objavili rusko-japonsko pogodbo iz leta 1915. Proti njeni objavi je po naročilu svoje vlade japonski veleposlanik odločno nastopil. Objavili bodo tudi rusko-angleško pogodbo iz leta 1907.

Glasovanje o vojski ali o miru.

Rotterdam, 19. junija. »Daily News« poročajo iz Petrograda: Na glavnem zboru vojaškega in delavskega sveta so izvolili komisijo 15 članov, ki se bo posvetovala o glasovanju glede na vojsko ali mir.

Napetost med Anglijo in Rusijo.

Stockholm, 19. Glasilo ruskega vojnega ministra Kerenskoga »Denj« poroča o večurnem posvetu Kerenskij z angleškim veleposlanikom. Kerenskij je pozval zastopnika angl. vlade, naj opusti načrte o obnovitvi carizma v Rusiji in naj ne deli več velikih vsot reakcionarjem z namenom, da bi zopet zavladal carizem.

Nezadovoljnost z Rusijo.

Berlin, 18. junija. Dopisnik »Timesa« javlja iz Petrograda: Razmere v Rusiji so vedno bolj neugodne sporazumu. Henderson, Thomas in Vandervelde niso v Rusiji dosegli, kar so upali. Neizpolnitost dejstva je, da se v Rusiji norčujejo iz nadaljevanja vojske do končne zmage.

Tereščenko o ruskih vprašanjih.

Petrograd, 18. junija. (K. u.) Agentura: Zunanji minister Tereščenko je nagovoril pri sprejemu ameriškega posebnega poslanstva sledeče: Revolucija je stavila ruskega narodu dve zadači največje važnosti: ustvaritev močne demokracije v notranji deželi in boj proti sovražniku, ki tvori zadnjo oporo avtokracije. Revolucija ni izpremenila le notranjega položaja in vlado, ona tvori tudi moralni činitelj, ki izraža tudi voljo ruskega naroda, da naj se zagotovi njegova prostost. Narod hoče strmoglaviti militarizem. Stremi po zdravem miru brez sile in brez imperialistične tendence. Ruski narod ne misli na nadvlado in se bo boril proti takim stremljenjem drugih dežel. Pred vsem pa ne bo dopustil, da bi se uresničile imperialistične želje sovražnika v političnem in finančnem oziru. To tvori veliko rusko vprašanje. Rusija in Amerika zahtevata tudi, naj odločajo narodi sami o svoji bodočnosti. Po teh načelih naj narodi uravnajo svojo politiko.

Vojni smotri Anglije.

London, 19. junija. Winston Churchill je večerj izjavil: Angleški vojni smotri merijo v prvi vrsti na to, da se popolnoma ponovi Belgija in da se vrnete Alzacija in Lorena Franciji, ker sta pravzaprav ti dve provinci povzročili vojso.

Razna poročila.

Kdo bo hrvaški državni tajnik?

»Vilag« poroča, da je kandidat za državnega tajnika hrvaškega ministrstva, ministrski tajnik dr. Vladimir Ehrenhöfer.

Resen položaj na španskem.

Rotterdam, 19. »Daily Telegraph« javlja iz Reni: Vatikan je dobil s španskega zelo resna poročila. Narod je vsled spletk med vojski zelo razburjen. Stališče novega ministrstva je zelo omajano. Pričakuje se novih prizorov. Boje se, da bo kmalu izbruhnila splošna vstaja.

Gospodarske beležke.

— Prevzemne cene za seno in slamo. Ravno kar izšla naredba urada za ljudsko prehrano določa prevzemne cene za seno in slamo kakor sledi: Seno, otava in podobno, kakor tudi detelja in lucerna 17 K, ržena s cepci omlačena slama 10 K, druga slama (razven grahove in koruzne) 8 K, vsaka vrsta druge slame 6 K. Te cene so določene za 100 kg zdravega, suhega, snagega in neskvarjenega blaga. Ako kakovost ne odgovarja predpisom, je komisijonar upravičen primeren del od te cene odbiti. V slučaju, da se oddajnik in komisijonar glede višine odbitka ne moreta zediniti, odloča o tem po zaslišanju izvedenca okrajno sodišče, v katerega področju se blago nahaja. Na razsodbo tega sodišča je dovoljen priziv na višjo instanco v teku osmih dni, proti razsodbi slednjega pa ni priziva. Sodna pravda seveda oddajnika ne odveže dolžnosti naročene oddaje. Plačilo sodnih stroškov določa in naloži sodišče. Gorenje cene veljajo za seno ali slamo doma v shrambi pri pridelovalcu. Ako ta seno ali slamo stisne, sme zahtevati pri 100 kg 1 K 60 v. doplačila, pri čemur pa niso vštet stroški za žico in druga povežila. Zrezano blago (rezanica) je plačevati po 2 K pri 100 kg več. Za dovoz plača prevzemnik pri 100 kg 1 K, ako je znašala razdalja do 5 km, 1 K 70 v. pri razdalji do 10 km in 2 K pri razdalji nad 10 km. Uvodoma določene cene veljajo kot prevzemne cene za blago letine 1917, za blago iz prejšnjih letin pa kot maksimalne cene.

Zajčjereja se širi. C. in kr. zajčarna pod Rožnikom v Ljubljani je v svojem neutrudljivem delovanju za propagando zajčjereje dosegla zopet lep uspeh. Mesca maja je namreč s tu zrejenimi kunci ustanovila v okolihu vojnega zapovedništva F. M. Conrad-Hötzendorfa na Tirolskem dvoje večjih podružnic, vsako s 50 čistokrvnimi zajci. Nad vse dobro meso porabijo za hrano v tamkajšnjih bolnišnicah. Obe podružnici imata že lepo število mladičev, ker je bilo med poslanimi živalmi mnogo zajkelj, ki so kmalu po svojem dohodu vrgle mladiče. Naj še pripomnimo, da je podružniška c. i. kr. zajčarna v Ljubljani in okolici v minulem letu ustanovila 209 in letos že dosedaj 51 manjših zajčaren po 5, 10 do 50 kuncev.

— Cene sukanca. Po graških listih posnemamo, da stane sukanec, ki so ga prej krojači kupovali po 8 K, sedaj že 18 K 70 vin., in oni, ki je bil po 12 h, stane sedaj pa 1 K 70 v.

— Za trgovce z živili Glasom naredbe urada za ljudsko preživljanje z dne 26. februarja t. l., št. 70 drž. zak., se imajo vsa v Avstrijo importirana živila, posebno sir, ponuditi v nakup centralnemu nakupovališču na Dunaju in sicer zaradi tega, da se živila po državi potem enakomerno razdele in pa, da se obdrže enotne cene. Ker je pa omenjeni urad dognal, da se ta naredba točno ne izpolnjuje, se prizadeva opozarjajo, da bi se v nasprotnem slučaju proti njim strogo kazensko postopalo.

Loterija. Zakon, s katerim se je leta 1913, uvedla razredna loterija, določa, da se mora številčna loterija polagoma omejevati, najkasneje v 10 letih pa docela odpraviti. Kakor marsikdaj se je tudi s tem zakonom doseglo ravno nasprotno, nego se je nameravalo. Zmanjšalo naj bi se bilo število ljudi, ki iščejo svoje sreče v loteriji, dejansko se je pa zvišalo, kakor kažejo naslednje številke: V prvi polovici leta 1914 je imela država od obeh loterij okroglo 12 milijonov dobička, za 3 milijone več nego v drugi polovici 1913; od teh 12 milijonov pa odpada na staro loterijo 8 in pol milijona kron, na razredno loterijo pa le 3 in pol milijona kron. Leta 1914-1915 sta vrgli obe loteriji 23.155.783 K 61 vin, 5 milijonov več, nego je dala leta 1913 stara loterija sama; in sicer je vrgla topot stara loterija 10.701.693 K 87 vin., razredna pa 12 milijonov 454 tisoč 89 kron 74 vinarjev. Leta 1915-1916 je dobila država od obeh loterij 20.135.551 K 92 vin., od tega je dala stara loterija 11.783.715 K 70 vin., razredna pa 8.351.836 K 22 vin. Za tekoče letno leto

1916-1917 je proračunan skupni dohodek na 20.901.676 K, od katere svote odpade na staro loterijo 12.203.190 K, na razredno pa le 8.698.486 K.

Pivo čez ulico. V Pragi je bila neka gostilničarka obsojena na 30 K globe, ker ni hotela prodati vrček piva čez ulico. Pritožila se je, a vzklicno sodišče je prvo razsodbo potrdilo.

— Dobava konj ententi iz Amerike se ceni dosedaj okroglo na 300.000 glav. Pri prvem tisoču naročnih konj je Francija s početka vojne plačala okroglo po 500 K za glavo, cene pa so z večjimi naročili narasčale na 1000, 1250 in 1385. Ako računamo, da se je plačevalo konje povprečno po 1100 K, tedaj vidimo, da je Amerika izkupila za konje okroglo 300.000.000 kron.

— Nikljasti 10vinarski novci pridejo iz veljave 31. decembra t. l.

Na švedskem je vlada zasegla oves in ječmen in vse izdelke iz teh dveh. Ravno tako je prepovedala porabo krompirja za krmo.

Zopetna obnovitev po vojni poškodovanih kmetij, vasi in mest. V Toulurijah (Pariz) se je otvorila razstava »La Cite reconstituée« (zopet sezidano mesto) s katero se gre dobiti vseh vodilnih misli in različnih oblik k zopetni obnovitvi po vojski opustošenih krajev z namenom, da se obnovitev izvrši krajevnim razmeram in tradicijam primerno. Z razstavo so zvezana predavanja in posveti o gospodarskih, socijalnih, higienskih in tehničnih vprašanjih, ki bi jih bilo pri obnovitvi upoštevati. Kljub naslovu se namen tiče pravzaprav v prvi vrsti obnovitve vasi in kmetij. Z raznimi razpisi premij se je spodbudilo stavnike na sestavo načrtov za zidanje hiš in vasi primerno za razne kraje oziroma primerno za gotove kraje in tudi za golove namene. Poleg vseh drugih momentov se pa povsod točno upošteva prejšnji stavbni slog in druge posebnosti stavb.

Dnevne novice.

»Učite vse narode.« »Deutsche Erde«, časopis za nemštvo, izhajajoč v Gothi, je prinesel v 5. številki letnika 1914-1915 obširen in tudi za nas zelo poučen članek »Naselbine društva Südmark«, katerega je napisal W. Heinz v Gradcu. V članku, v katerem hudo napada tudi slovensko duhovščino na Slov. Štajerju in na Koroškem, pravi med drugim: Mimogrede naj se še omeni, da je bilo slovenska služba božja, ki se je dosedaj v Arvežu opravljala štirikrat na leto, ob izbruhu avstrijsko-srbske vojne odpravljena in sicer kot odgovor na Srbom prijazno mišljenje mnogih slovenskih duhovnikov. — Ker je to »mišljenje« bilo le podlo sumničenje, vprašamo, ali se je v tej zadevi kaj ukrenilo, in ali so se vrnile Slovencem stare pravice, ki so jih še imeli v cerkvi.

Zakasnitev. Ker je ljubljanska plinar na ustavila obrat, morajo počivati tudi stavni stroji ter je moč le z največjo silo staviti in tiskati dnevno in tedensko časopisje. Mesečniki, med njimi »Slovenski Učitelj« imajo vsled tega zamudo. »Slovenski Učitelj« izide ta teden.

— Izdaja zadolžnic V. vojnega posojila se je vsled današnjih težav v tiskarski stroki nekoliko zakasnela. Tudi je bilo treba tiskati mnogo več listin, nego pri prejšnjih vojnih posojilih, ker so se izdale tudi zadolžnice po 50 K. V kratkem bo končana oddaja titrov V. vojnega posojila na podpisovalna mesta, od koder jih bodo potem podpisatelji skoro prejeli.

— Odlikovanja pri 17. pešpolku. Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil major Edvard Borufka. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: poročnik Mayerhofer Oton in Höhnigmann Adolf in deseterik Haring Viljem. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščak Wolf Anton, kadet Springer Josip, deseterik Lavrin Peter Avgust in Breitenberger Ivan in enol. prost. poddeset. Gregor vitez Födransperg. — Vdrugeč je dobil bronasto hrabrostno svetinjo pešec Jereb Jakob. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: deseteriki: Kestner Rok, Terebes Andrej, Kapus Ivan, Sadar Dominik, Nagode Anton, Stampfel Ivan; poddeseteriki: Čemažar Franc, Jenko Franc, Turk Ivan; tit, poddeset. Hrovat Ivan; pešci: Košir Jos., Skobe Alojzij, Zlate Josip, Sušteršič Karl, Zorc Franc, Rubinec Josip, Krže Josip, Ponikvar Franc, Kastelec Ivan, More Franc, Švab Martin, Bernik Avgust, Mohorič Franc, Prosen Alojzij, Vilfan Alojzij, Arlič Mihael in Pirnat Ivan; tit, narednik Pohl Karl; četovodja Sinur Leopold; deseterika: Vogelnik Franc in Remec Franc; poddeseterik Kastelic Alojzij; pešci Omerza Ivan, Novak Anton, Jerebic Mihael, Grive Josip, Rumpret Albert, Foršek Franc, Šuster Franc, Pepel Josip, Jeršin Josip, Drnož Martin, Rauhekar Franc, Dežman Ivan, Bečan Ivan, Košir Anton, Ravnikar Jakob, Rugelj Ivan, Jurečič Anton in Asamič Anton; častniški sluga Šafar Alojzij; tit, četovodja Ovsenik Ivan; deseterik Tschinkel Ivan; tit, deseterik Dröschner Josip; poddeseteriki: Boc Anton,

Kozan Rudolf, Rechberger Franc in Paulovič Josip; pešci: Matekovič Marko, Rebolj Anton, Dejak Ivan, Kopač Ivan, Kodner Franc, Lakner Josip, Silc Franc, Petrič Franc, Čučnik Ivan, Martinčič Josip, Ropret Anton, Polenšek Valentin, Brvar Josip, Domjanov Stefan, Vidic Josip, Primožič Valentin, Zaletelj Ivan, Back Anton, Butalič Ivan, Zerjal Karl, Petrič Tomaž, Blatnik Franc, Truden Anton.

Deželni predsednik v škofiji Loki. Iz škofije Loke se nam poroča: V ponedeljek dne 18. t. m. je posetil visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik tukajšnje uršulinske šole. V spremstvu g. c. kr. dež. šol. nadzornika vladnega svetnika dr. I. Bezjaka je obiskal gospod deželni predsednik posamezne razrede notranje in zunanje šole ter prisostvoval poduku. Izjavil se je zelo pohvalno o uspehih, disciplini ter o splošni ureditvi zavoda, ki je spričo težavnih, izvanrednih razmer toliko bolj hvalevredno, saj so uršulinke lepe in zračne prostore svojega dekliskega zavoda odstopile vojaštvu, ki je nastanilo v njih vojaško bolnico.

Učiteljske izpremembe. Namesto obolele učiteljice Marije Dolenc-Simončič bo suplirala v Železnih Marija Bahovec; namesto obolele učiteljice Marije Žgur bo suplirala v Radomljah Amalija Kredar; namesto učitelja Ivana Erbežnik, ki je dobil dopust kot učitelj gluho-nemih, je imenovana za provizorično učiteljico na Bledu Melita Šivic; namesto vpoklicanega nadučitelja Frana Jurečiča bo suplirala v Strekljencu Olga Rešič.

Mariborska plinarina in elektrarna 19. t. m. niste ustavili obrata, ker sta še pravočasno dobili premog. Začasno sedaj plinarina in elektrarna v Mariboru delujeta dalje.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli 68 let stari hišni posestnik J. Kossler, uradni sluga južne železnice Jožef Kranjčan, star 58 let, gostilničar in pivovarniški uradnik Emerik Šinko, star 45 let.

Umrli je v Tuzli v vojaški bolnišnici hrvatski glasbenik Anton Bagatella.

Poročil se je v nedeljo dne 17. t. m. v Novem Sarajevu profesor, sedaj nadporočnik, Franc Kadunec z gđ. Micico Boič.

Za pojasnila o ranjenih ali obolelih vojaških osebah naj se vsakdo obrne edinole na ta-le naslov: Auskunfts-bureau der österreichischen Gesellschaft vom Roten Kreuze, Wien VI., Dreihufeisengasse 4 (Kriegsschule).

Radi veleizdaje zasleduje splitsko okrožno sodišče vseučilišnica Avgušтина Ujević iz Vrgorca v Dalmaciji. V belgrajskem »Pijemontu« je bil svoj čas priobčil tri članke, v katerih se je izrekel za združitev vseh Slovanov izven okvira habsburške države.

Iz Beričevega pri Ljubljani poročajo, da je ondi umrla posestnikova hči Frančiška Avsec. — Padel je za domovino Peter Bregar.

Primorske novice.

Vrhnika. (Iz begunskih krogov.) Usoda krute vojske je nas pognala po svetu, preganjani po nesramnem našem dednem sovražniku, ki je opustošil naša polja, hiše in naše imetje. Iskaje brez doma in imetja strehe smo naleteli na Vrhniki res na bratovsko ljubezen, ki čuti našo bridko usodo. Domačini Vrhnikanje čutijo z nami in vedo, da najhujša nesreča, ki more doleteti človeka je ta, ako preganjen po sovražniku mora s krvavečim srcem iskati bratovske strehe. In na Vrhniki smo jo našli. Trško županstvo nam gre na roko in z enako mero deli živila, kakor domačinom tako tudi beguncem. A tudi v drugih slučajih nam gre na roko. Zlasti moram omeniti ljubeznivega g. župana, ki res po očetovsko skrbi, da nam lajša našo nesrečno usodo. — Bog mu povrni in prepričan naj bo, da njegova skrb za begunce bo našla v naših srcih nepozaben spomin hvaležnosti.

Smrtna kosa. V Novi vasi pri Rakeku je umrla gospa Alojzija Jug roj. Preselj iz Solkana, stara 75 let. — Umrli je v Barokovljah c. kr. orožniški stražmojster I. reda Severin Sedevec. — V Svinem je umrla gospa Alojzija Ozbič roj. Furlan.

Umrli je v Gradcu ugleden reški Slovencec Josip Devet, star 49 let. Njegovo truplo prepeljejo na Reko.

Sodniški izpit so napravili te dni pred komisijo c. kr. primorske višje deželne sodnije, sedaj v Gradcu, sledeči avskultantje: dr. Kristof Abovič, dr. Fran Klarič, dr. Josip Kernev, dr. Ferdo Perhavec in Fran Wračko. Castitamol

Ljubljanske novice.

Iz **Za domovino** je padel 14. t. m. na davč. naduprav. obč. svetov. M. Lillega. laški zemlji enoletni prostovoljec korporal kadetni aspirant Ivo Lilleg, sin gosp. Njegov prijatelj poroča z bojišča, da je mladega junaka ob 6. uri zvečer zadel kos

granate v ledje. V dveh minutah je bil mrtev. Pokopali so ga v posebnem grobu. Takoj začetkom vojne se je takratni petošolec Ivo Lilleg prostovoljno javil za brambo domovine ter bil že enkrat težko ranjen. 18letni mladenič je bil v vseh bojih resnično junak, vedno je najvestnejše izpolnjeval težke dolžnosti sedanjih dni — kot tak je bil ljubljene stotnije. Domovina, kateri je žrtvoval svoje mlado, upopolno življenje, mu ohrani najhvaležnejši spomin njegovega občesposlovanega gospoda očeta in blago gospo mater, ki imata še dva sina od začetka vojne na bojišču, pa tolaži Bog!

Ij **Pred svojim pragom...** Umestna je bila opazka in potrebno svarilo vsem onim ljubljanskim prebivalcem, ki trtijo vodo nepotrebno, puščajo cevi odprte, ne dajo popraviti pretočnic itd. — Toda ravnanje vodovoda in vsi, ki morajo imeti brigo za to, naj pazijo predvsem na svoje lastne uslužbenke, zlasti na one, ki škropijo po cestah in ulicah. Neprestano naletimo na hidrante, ki iz njih voda ne samo curka, ampak naravnost teče in dere, ker jih dovolj ne zapro. Našle so se cevi in odtoki (za javno porabo), ki so leto in dan puščali vodo. Zasebniki plačujejo, bodo že povečini toliko skrbeli, da si ne bodo nakopali nepotrebnih stroškov; naj se torej tam bolj pazi, kjer posameznik sicer nič ne čuti, čuti pa vodovodni zavod in občina, ki ga vzdržuje. Vestnosti je treba pri vseh in povsod!

Aprovizacijski sklad za prehrano ubožnih slojev ljubljanskih prispevala je Kranjska hranilnica v Ljubljani znesek K 5000.

Volilo. Pokojna gospa Marija Pagliaruzzi pl. Kieselstein zapustila je mestnemu ubožnemu zakladu svoto K 2000.—, katero je izročil mestnemu magistratu g. podravnatelj c. kr. splošne prometne banke Henrik Debevc.

Dan žepnih robcev. V patrijotične namene »Dneva žepnih robcev« daroval je g. c. kr. profesor v pokoju dr. Jos. Nejedli K 20.— in gđ. Amalija Schmidt, najemnica gostilne pri Roži K 20.—.

Redni občni zbor Glasbene Matice za leto 1916-1917 se vrši v četrtek, dne 5. julija 1917 zvečer ob 8. uri v društveni dvorani v Vegovi ulici št. 7 s statutarinim dnevnim redom, ki obsega poročila predsednika, tajnika, blagajnika, revizorjev, volitve novega predsednika, odbora revizorjev itd. Odbor.

Oddaja usnja čevljariskim mojstrom v Ljubljani in Spodnji Šiški. Čevljariski mojstri v Ljubljani in Spodnji Šiški, ki si hočejo kupiti usnje, naj se oglase zaradi tiskovin za potrdila o prejemu usnja pri zadružnem načelniku gosp. Karlu Kordeliču v Ljubljani, Rimska cesta 5.

Ij **Pobegnili sta** dne 16. junija popoldne od poljskega dela dva gojenca deželnega vzgojevališča. Prvi, Henrik Feichtinger, Gornjeavstrijec, 17 let star, srednje velik, slaboten, ovalnega obraza, visokega čela, rjavih oči, rdečih las in pikastega obraza, govori nemški, zna pa tudi par besedi slovenskih in malo poljski. Drugi je pa že znani Martin Tomažin, tudi 17 let star, iz Podnec, občina Raka na Dolenjskem, ki ima že to »bolezen«, da uhaja, in jo je popihal že dvakrat iz deželne bolnice in enkrat iz drdrajočega vlaka skočil v ta namen. Je srednje postave, precej krepak, podolgastega obraza, rjavih las in obrvi, temnorjavih oči in ima brazgotino na zgornji čeljusti, ki si jo je pri skoku iz vlaka prebil. Oba sta bila bosa in brez suknjičev, zato si bosta skušala gotovo prilastiti kako tujo obleko in morda še kaj drugega, zato se občinstvo opozarja nanju. Popihala sta jo najprej v Golovec, odtod jo je Tomažin doslej vedno krenil proti domu; njegov tovariš bo šel pa najbrž z njim, ker mu je tukajšnja dežela popolnoma neznana.

Ij **Gremij trgovcev** naznanja svojim članom sledeče: Večkrat se zgodi, da so računici, ki se pošiljajo v inozemstvo sploh, nekolekovani ali pa premalo. Člani se opozarjajo na § 11. ces. naredbe z dne 28. avgusta 1916, št. 281 drž. zak. Ta določa, da se morajo vsi računici, če je prejemnik tudi v inozemstvu, kolekovati po predpisih.

Ij **Oddaja prekajenega mesa** v Mostah. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v četrtek dne 21. junija iz cerkve sv. Jožefa prekajeno meso po nižanih cenah. Meso se bo oddajalo strankam, ki imajo provizorične bele izkaznice, in sicer 1 kg po 2 kroni. Na vrsto pridejo od 8. do 1/2 9 ure stranke, ki imajo izkaznice s št. 1 do 200; od 1/2 9. do 9. ure št. 201 do 400; od 9. do 1/2 10. ure št. 401 do 600; od 1/2 10. do 10. ure št. 601 do konca. — Rodbine do 3 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 4, 5 in 6 osebami dobe 1 kg, rodbine z 7 in več osebami 1 1/2 kg. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgornjšem redu, ne dobé mesa. Pripraviti je tudi drobiž.

Ij **Oddaja prekajenega mesa** na Viču. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v četrtek dne 21. junija popoldne za občane Viča prekajeno meso, in sicer

iz cerkve sv. Jožefa. Meso se bode oddajalo vsem onim strankam, ki imajo provizorične bele nakaznice, in sicer 1 kg po 2 kroni. Da se prepreči naval, se imajo stranke ravnati po naslednjem redu: na vrsto pridejo od 10. do 1/2 11. ure stranke, ki imajo izkaznice s št. 1 do 200; od 1/2 11. do 11. ure št. 201 do 400; od 11. do 1/2 12. ure št. 401 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 4, 5 in 6 osebami 1 kg, rodbine z 7 in več osebami dobe 1 1/2 kg. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgornjšem razporedu, ne dobé mesa. Pripraviti je tudi drobiž.

Ij **Oddaja govejega mesa** za uradniške skupine po nižani ceni. V četrtek, dne 21. junija, popoldne bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa za uradniške skupine goveje meso po nižani ceni in sicer za skupino I. in II. po 2 K za kilogram, za skupino III. po 3 K in za skupino IV. po 4 K. Rodbine do 2 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 3 in 4 osebami dobe 3/4 kg, rodbine s 5 in 6 osebami 1 kg, rodbine s 7 in 8 osebami dobe 1 1/4 kg, rodbine z 9 in več osebami dobe 1 1/2 kg. Določa se naslednji red: od 2. do 3. ure pridejo na vrsto izkaznice skupine I. s št. od 1 do 200, od 3. do 1/2 4. ure izkaznice skupine I. s št. od 201 do konca, od 1/2 4. do 4. ure pridejo na vrsto izkaznice skupine II., od 4. do pol 5. ure izkaznice skupine III. od 1/2 5. do 5. ure izkaznice skupine IV. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj tudi mesno nakaznico. Pripraviti je tudi drobiž.

Ij **Oddaja govejega mesa** na male provizorne karte po nižani ceni. V četrtek, dne 21. junija, popoldne bo oddajala mestna aprovizacija goveje meso na male provizorične karte iz svoje mesnice v cerkvi sv. Jožefa po 2 K kilogram. Določa se naslednji red: od 1/2 6. do 6. ure pridejo na vrsto izkaznice št. 9201 do 9380, od 6. do 1/2 7. ure izkaznice s št. 9381 do 9560, od 1/2 7. do 7. ure št. 9561 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 4, 5 in 6 osebami dobe 3/4 kg in rodbine s 7 in več osebami dobe 1 kg. Vsaka stranka mora poleg male provizorne karte prinesiti s seboj tudi mesno nakaznico. Pripraviti je tudi drobiž.

Ij **Naše** so se nove moške hlače. Dobe se pri Katarini Jontes, Sv. Petra nasip št. 35.

Izgubila se je včeraj zvečer zlata verižna zapestnica na poti od hotela »Union« do »Kino-Centrala«, ali pa od južnega kolodvora do nemškega gledališča. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi gđ. Heliei, Emonska cesta št. 2, I. nadstr.

Za bol lajšajoča vrljavanja naj se jemlje Fellerjev antiseptički, bol lajšajoči rastlinski esenčni fluid z zn. »Elza-fluid«. 12 steklenic pošlje franko za K 732 lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr. št. 134 (Hrvatska). Moral bi biti vedno pri hiši. Priporoča ga mnogo zdravnikov. Mnogo nad 100.000 zahvalnic. (vc)

Pri napetosti in slabem počutku v telesu, bolečinah v hrbtu, križu ter v boku in nevralgijah, katerih vzrok so češče motenja pri odvajanju, odpravi naravna »Franz-Josef« grenčica oslablost črevesnih mišic, pospeši kroženje krvi v spodnjem delu telesa ter povzroča zdravo prebavo, slastdo jedi in mirno spanje.

Sprejme se takoj boljša moč kod DELOVODJA

čevljarске delavnice. Lahko je tudi begunc ali invalid, Istotam se sprejme tudi vajenec. Naslov se poizve v upravi lista pod št. 1522 (ako znamka za odgovor.) (2)

Nikakega zobobola več, nobenih noči brez spanja. »Fideg« inja bol pri vseh zobih kakor tudi pri naididovrat, revnat, zobnih bolečinah, kjer so odredila vsa sredstva. Pri reuspehu denar nazaj! Cena K 2.— 3 tube K 5.—, 6 tub K 8.— — Nikake zohne priline več. Srečno belo zobe dosežete s NIKIS zobno vodo. Tukajšnji učinek. Cena K 2, 3 stekl. K 5. KEMENY, Kaschau I. post. pr. 12-Z-18 Ogrsko.

Srbečico, lišaje odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. »rujavno mazilo«. Mali lonček K 1.00, veliki K 3.— porcija za rodbino K 9.—, Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Ceni. damam naznanjam, da imam **modni salon** v poletnem času ob nedeljah in praznikih celodnevno zaprt, a druge dni v popoldanskih urah. Roza Falčić, Ljubljana Rimska cesta 6.

Učenka pridna, z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme brez oskrbe z ugodnimi pogoji v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe naj se pošljejo najkasneje do 1. julija pod šifro »Ljubljana 1486« na upravništvo tega lista.

Krepak **fant** nad 15 let star se sprejme, kje pove uprava, Slov.

Proda se žrebe eno leto staro v graščini Fužine pri Ljubljani, p. Dev. Mar. Polje. 1517 (2)

Dijak, absolviran sedmošolec, želi za dobo počitnice kako inštrukcijo event. službo domačega učitelja kje na deželi. Ponudbe pod »Dijak 1482« na upravo lista.

500K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi **Ria-Balsam.** Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanjic. KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/305 Ogrsko. 1042

1519 Slov. kat. akad. tehn. društvo »Danica« naznanja, da je padel 3. junija 1917 na soškem bojišču junaške smrti njen navdušeni član ter urednik dijaškega lista »Zora« **tovariš Vinko Tavčar** stud. phil., poročnik v rezervi, odlikovan s Signum laudis z meč, z bronasto hrabrostno svetinjo in s Karlovim križcem. »Danica« ga ohrani v najlepšem spominu. Na Dunaju, 17. junija 1917.

Alojzija Jug roj. Prezeli iz Solkana stara 75 let, danes dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne po kratki bolezni, prevlečna s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice bode v torek dne 19. t. m. ob 10. uri popoldne iz tukajšnjega šolskega poslopja na tukajšnje pokopališče. I oseba obvestila se ne bodo pošiljala. Novavas pri Rakeku, dne 17. junija 1917. Tomaž Jug, soprog. — Dr. Rihard Jug c. in kr. štabni zdravnik, sin. — Milan Jug, sin. — Otilija por. Jug, hči. — Matej Iv. Jug, zet.

Naročite „Slovenca.“ Knjigovodkinja

ozir. knjigovodja, tudi invalid, se sprejme v stavbnem podjetju v Ljubljani. Samostojne moči naj pošljejo ponudbe z navedbo plače in dneva vstopa pod »Stavbno podjetje« 1418 na upravništvu lista.

Vila na Bledu

s 6 popolnoma opremljenimi sobami, kuhinjo in stranskimi prostori, obdelanim zelenjadnim vrtom in porabo gozda se odda v najem. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1516. 1516 3

Mesečna soba

s posebnim vhodom, električno razsvetljavo, v sredi mesta se takoj odda solidnemu gospodu. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1511.

Prodaja
**Cikorijo,
Milo za pranje,
Slivovko in
Tropinovec.** 755

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po poštnem povzetju trdka

A. Kušlan

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

MILO

dobivate

v specialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, sv. Petra cesta 30

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in na drobno. 358

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnaté čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi! **FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu,** pošta Domžale pri Ljubljani. 107

Tolminska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo tačas v Podmelcu, razglasa, da je pričela

zopet redno uradovati

enkrat na teden in sicer vsak četrtek od 9. do 12. ure dopoldne.

Ta dan sprejema vloge, obresti in vračila na glavnico, izjave pristopa in odpovedi, izplačuje vloge ter daje pojasnila in pravila. 1494

Lepo stanovanje

s kuhinjo, 3 sobami in 2 verandama, popolnoma meblirano, v Zg. Gameljnih pod Smarno goro, tik ob vodi, za kopelj primerni, v zdravi legi, blizu gozdov se odda **takoj čez poletje ali stalno.** Interesente naj se obrnejo na posestnico **Aloj. Blaznik** v Zg. Gameljnih 18 pri Ljubljani. 1510 (3)

Kuharica

srednjih let s prav dobrimi večletnimi spretnostmi, večša vsega gospodinjstva, išče **mesta** v kakem župnišču ali dobri krščanski hiši. — Naslov pove uprava Slovenca pod »Služba 1518«. 1518

Notarski sollicitator

se sprejme. Vstop takoj. Plača po dogovoru, **Karl Pleiweiss, c. kr. notar v Novem mestu.**

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju **že po prvem letu:** Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto. 1439

Spособni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Št. 8948.

RAZGLAS.

1515

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano naznanja podpisani mestni magistrat, da so proračuni mestne občine za čas od 1. julija 1917 do 30. junija 1918 in sicer:

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. mestne pehotne vojašnice,
5. mestne klavnice,
6. mestnega vodovoda,
7. mestnega loterijskega posojila,
8. mestne elektrarne,
9. mestnega pogrebnege zavoda,
10. mestne zastavljalnice in
11. mestne priprege

dogotovljeni ter so občanom **štirinajst dni**, to je od 19. junija do 2. julija 1917 v prostorih mestnega knjigovodstva na vpogled.

O ugovorih, ki bi bili glede proračunov pravočasno prijavljeni, bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 19. junija 1917.

Modni salon.

z zalogi

novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo **najnovejših slamnikov.**

Odpri tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Priporočam svojo bogato zalogo raznega stekla, svetilk, porcelana, kuhinjske posode ter galanterije, otroške in ženske nogavice, otroške majice, moške ovrtnike, tucat po K 480. — Prave tržaške **bičevnike** na debelo in na drobno. — Imam tudi pristen **branjevec** ter rum v zalogi. 1411 (4)

OSVAID DOBEIC

Ljubljana, Martinova cesta št. 15.

Prodajam:

2 konja, ☐ ☐ ☐
1 koleselj, ☐ ☐ ☐
1 mesarski voz ☐

Kupujem

hrastove, bukove in borove prage (švelerje) ☐ ☐ ☐

Franc Drobnič, Laški trg, Sp. Štaj.

100 ducatov nogavic, moških, 300 parov pravih usnatih čevljev za gospode in dame, 600 parov pravih usnatih čevljev za dame, poletnih, 200 ženskih in 200 moških oblek.

Prodaja se na debelo!

Cene ugodne! Pojasnila daje: Maks Ličen, Novomesto 73

Trgovski pomočnik,

še vojaščine prost, išče službo v kaki trgovini s specerijskim ali mešanim blagom, najraje kje na deželi. Cenjene ponudbe na upravo „Slovenca“ pod št. 1500.

ŠIFON

in drugo belo blago
zopet v večjih množinah na razpolago!

Tako je bilo čitati v raznih listih; žal da je to nemogoče, ker so bile vse zaloge za drugo nujno porabo oblastveno zasežene, vsaka nadaljna nabava pa je tudi izključena, ker se to blago ne izdeluje več. Vsled tega se priporoča, si preskrbeti gotovega perila, katerega ima še veliko zalogo trdka

A. & E. Skaberné

specialni oddelek za pletenine, trikotožo in perilo.

Izredno lepa izbira vsakovrstnega damskega perila iz šifona, batista in platna, fino in solidno delo.

Zelo ugoden nakup perila za gospode.

Vse perilo je izdelano samo iz dobrega in solidnega blaga, kakršno je bilo pred vojno. — Perilo za gospode se oddaja vsled posebne odredbe samo v omejenem številu! 1267

Št. 509/pr.

Razpis.

Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti troje mest sekundarijev.

Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2.000 K, v drugem letu z 2.400 K in od tretjega leta dalje z 2.800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 10. julija 1917

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 9. junija 1917.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in fasadnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolo-maza, čopičev, steklarskega kleja in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznami na razpolago.